

Fiiggetlen Hajduság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Hajdusoboszló, Gazdakör,
I. tized 306. szám alatt, ahová
a lapra vonatkozó összes levelek
és közlemények intézendők.

Politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap.

Felelős szerkesztő: **BOR JÁNOS.**
Kiadótulajdonos: **BORBÉLY SAMU.**

Megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési ára: Egy negyedévre
30,000 K. Vidéki előfizetőknek
havi 2000 K postaköltséggel több.
Lapzárta szombaton délelőtt.

Hirdetések felvételnek Budapesten: **RUDOLF MOSSE** hirdetési irodájában, IV., Váci-utca 18. és a **MOSSE** fiókban: Győrött és Szegeden.

A jövő feladatai.

Gróf Bethlen István miniszterelnök igen figyelemreméltó nyilatkozatot tett az egyik fővárosi lapban, a választások után előállott politikai helyzetről és azokról a feladatokról amelyeket a január közepén összeülő országgyűlésnek kell megoldani. Örömmel állapíthatjuk meg, hogy a téli időben lezajlott választási kampány után régen nem tapasztalt nyugalom és békeség köszöntött ránk a karácsonyi időben a politikai életben is. Az a nyilatkozat, amit az ország miniszterelnöke adott, újabb lökemet adott arra, hogy a nemzet az elközelgő parlamenti ciklus alatt is a munka s nemzetünk sorsának előbbre vitele irányítsa. A jövőre való felkészülési és szempontjából mindenestre nem lesz érdektelen levonni a lezajlott választások tanulságait s ezek alapján számolni a lehetőségekkel. Helyesen állapította meg a miniszterelnök, hogy a nemzet kívánságaival szemben nem lehet okos politikát folytatni s az a magartatás, amit az ellenzék a múltban folytatott, eredményezte, termelte azt a fanyar gyümölcsöt, hogy táboruk a közvélemény megnyilatkozása során megtizedelve került ki a harcból. Az országgyűlés ellenzékének nem szabad ott folytatnia, ahol a nemzetgyűlés ellenzége abbahagyta. Nem lehet elképzelni, hogy észre ne vegyék vereségük okát, mert erkölcsi és politikai lehetetlenség volna, hogy továbbra is azon az uton haladjanak, amelyikről súlyos ítéletet hozott a közvélemény. Csupán a tényeket és a választások számadatait kell tekintetünk, hogy figyelmeztessük az ellenzékét jövőben tanúsítandó helyes magartatására. Ők nyilván el lesznek telve panaszokkal, bár épen a választások statisztikája igazolja legjobban, hogy semmi olyan szabálytalanság, vagy visszaélés nem történt, amely csak pillanatnyilag is kétségessé tehetné a választások eredményének realitását. Több oldalról elhangzott az a különös panasz is, hogy a kormány miért nem tette lehetővé az ellenzék számára, hogy nagyobb számban kerüljön be a parlamentbe. Ezt a felszólalást nem a kormányhoz, hanem a választóközönséghez kellett volna intézni, mert egészen nevetséges dolog volna feltételezni, hogy egy alkotmányos államban nem a választóközönség óhajától, hanem a kormány kegyétől függne az, hogy ki képviselje az ország házában. Teljesen felesleges az az aggodalom is, hogy a vereséget szenvedett ellenzék nem lesz képes hivatásának megfelelni. Bizonyos, hogy az ellenzék csaknem egyharmadára zsugorodott össze, de ha ez a minoritás hivatása magaslatán áll, megszívleli gróf Bethlen Istvánnak több alkalommal tett kijel-

entését, hogy minden becsületes magyarnak szolidarisnak kell lennie egymás iránt, ezen a nagy kérdéseken egyetértő magartatáson kívül is lehetnek területei, amelyek által az ország javát szolgálják. Komoly ellenzékre már annál is inkább szüksége lesz az országnak, mert a kormány igen fontos kérdéseket akar vele megoadni. Mindenekelőtt sor kerül az adócsökkentésekről szóló pénzügyminiszteri rendeletnek törvényerőre emelésére, idejekorán le kell tárgyalni az 1927-28. évről szóló költségvetést, majd sor kerül a széles körök által várt szociális irányú javaslatokra. Mindezek a kérdések a jövő feladatai, amelyek megoldásában reménykedve bizik az ország.

Mezőgazdasági tanulságok.

Az 1926-iki év végén járunk és mérlegre tehetjük ennek az esztendőnek mezőgazdasági tanulságait is. Az elmúlt év agrártörténetében két főjelenség figyelemreméltó. Az egyik a gabona rendkívül rendszertelen árfejlődése, amely a legfeltűnőbb ingadozásokat a buza árában mutatta. A legnagyobb és a legkisebb buzaárak, illetve a vidéki és a budapesti árak közt az aratástól őszig 100-120 ezer koronás eltérés is mutatkozott, ami igen súlyos vesztesége azoknak a termelőknek, akik kénytelenek voltak a gyors értékesítésre. A másik fontos jelenség az állatpiacon mutatkozott, még pedig úgy a belföldiek, mint a külföldieknél. Exportpiacaink bizonytalanná váltak, telve a külföld versenymeglepetéseivel és más zavaró körülményeivel. Ennek hatása folytán belföld piacainkon megtorlódt az állatkinálat, amely mindenütt, de legkivált a loértékesítésnél már-már a krízis jeleit mutatja.

Mezőgazdasági országnál, amely gabonájából és állataiból él meg, a fenti értékesítési bajok méltán okoznak súlyos gondot. Hozzá kell még tennünk, hogy a magyar földbirtokban rejlő tőke az év folyamán csökkent, amennyiben a földek ára 25-30, sőt 40 százalékkal esett egy esztendő leforgása alatt. Ezzel arányban gyengült természetesen a hitelek fedezete, ami viszont maga után vonta a lappangó hiteluzsora fellobbanását. A nemzeti vagyon alapjainak gyöngyülését jelenti az a most közzétett hivatalos jelentés is, amely szerint állatlétszámunk csökkent a múlt esztendeivel szemben, bár a múlt évi szám sem éri meg a békebeli nivót. Még szerencse, hogy gabonatermésünk sikere az értékesítés bizonytalansága közepette is kiegyensúlyozni segített a mérleget. Ennek köszönhető, hogy az elmúlt évben fenn tudtuk tartani nemzeti jövedelmeink standardját,

ami örvendetes bizonyítéka mezőgazdaságunk életképességének és szolgáltató képességének.

Ez nagyfontosságú, mert lakosságunk fogyasztóképesége, illetve fogyasztása jelentékenyen növekedik, ami önmagában örvendetes körülmény, csak gondoskodni kell, hogy azt, amit a világgal szemben kereskedelmi mérlegünk passzivitásának tanúsága szerint elköltünk, a magunk termelésével ellensúlyozzuk. Általában megállapítható azonban, hogy a belső és külső termeléssel szemben lakosságunk nagy igényt támaszt, amivel a munkából eredő nemzetgazdasági gyarapodás nem tart lépést. A statisztika szerint rohamosan nő például a főváros és a vidék huszfogyasztása. 1923-ban 854,000 sertést vágtak a belföldön, az idén pedig szeptember végéig már 1,4 milliót. Ugyanígy növekedett a marhahús fogyasztása is. A külfölddel szemben támasztott nagyobb fogyasztási igényünkre val, hogy dacára kivitelünk növekedésének, külkereskedelmi mérlegünk passzivitása a tavalyi állapottal szemben mintegy 50 százalékkal növekedett. Mindez azt mutatja, hogy igényünk már nagyobb, de ezt a magunk munkájával még ellensúlyozni nem tudjuk.

Néhány odavetett adatból látszik, hogy milyen roppant munka vár a mezőgazdaságra. Ez a termelő águnk az, amelynek segítségével a külfölddel szemben való kereseti lehetőségünket fokozni tudjuk. És fokoznunk is kell, mert a külföld kereseti lehetősége szemlátómat növekszik velünk szemben. Ennek oka, hogy azok a szomszéd államok, amelyek bennünket körülvesznek, egyes és agilis kereskedelmi politikájukkal és vámpolitikájukkal többé-kevésbé ki tudták zsákmányolni a folyó évben a magyar mezőgazdaságot.

Láttuk, hogy milyen művészettel és tökéveléssel csinálta ezt főleg Csehország velünk szemben. Taktikája az ijesztgetés volt. Állandóan azt izengették Prágából, hogy elzárkóznak előlünk, leeresztik a minimális vámok sorompóját s amíg fenyegettek, egyre habzólták a magyar termést s ipari lakosságuk éllemezését a magyar mezőgazdaságtól elvont haszonnal is segítettek alátámasztani a szokol értékét...

Az elmúlt évnek ez a legfőbb tanulsága, ebből azt a következtetést kell levonnunk, hogy a jövőben még éberebben kell megvédelmeznünk a magyar mezőgazdaságot a kizsákmányoló törekvésekkel szemben. Most egy világ-gazdasági harc kellős közepén vagyunk, amelyben az győz, aki pénzének megőrzését tovább bírja kitarással és lélegzettel. Össze kell szedni minden erőnket és ügyességünket, hogy a ránk váró új történelmi korszakban pénzünk állandóságát biztosítsuk. Ebből a célból fokozni kell termelésünket,

**Ha DEBRECENBE jön, HALÁSZ ékszerész üzletét
okvetlen keresse fel**

**mert nála vásárolhat
legolesobbán újévi ajándékokat,
menyasszonyi és vőlegényi ékszereket!**

állattenyésztésünket, fejleszteni kell mindketőt az exportképes minőség irányában s meg kell szervezni piacainkat. Ez nemcsak a magyar mezőgazdaságnak, hanem a magyar kormányzásnak és a magyar politikának is fontos feladata. Ez a jövő kérdése, amelynek sikerét később élvezzük, de alapjait ma kell munkával biztosítani.

Milyen lesz a felsőház?

Az egész országban fokozódó izgalommal és érdeklődéssel tekintenek a Méltóságos Felsőházi Tagok választása elé. Ilyen választás még nem volt s azért ennek a lebonyolítása sokkal nehezebb, mint a képviselőválasztás.

A felsőház összetétele a következő lesz:

1. Méltóság vagy hivatal alapján	48 tag
2. Főrendi családtagok	38 "
3. Törvényhatóságok kiküldöttei (városok, megyék)	75 "
4. Intézmények és szervezetek kiküldöttei	38 "
5. Kinevezett tagok	40 "
6. Ideiglenesen kinevezett orvostag	1 "
7. Habsburg-Lotharingi ház tagjai	3 "

Összesen: 243 tag

Az eddigiek szerint már is felsőházi tagoknak tekintendők a zászlósorak közül az életbenlevők: Széchenyi Gyula gróf, királyi főlovászmester, Festetics Tasziló herceg, királyi főajtónállómester, Csekonich Endre gróf, királyi főasztalnokmester, Festetics Pál gróf, királyi főkamarmester és Ambrózy Gyula gróf, királyi koronaőr.

A legfőbb bíróságok vezetői: Juhász Andor, a Kuria elnöke, Róth Zsigmond, a Kuria másodelnöke, Wlassics Gyula báró, a közigazgatási bíróság elnöke, Benedek Sándor, a közigazgatási bíróság másodelnöke, Degré Miklós, a budapesti íelöltábla elnöke, Vargha Ferenc koronabíró. Ezenkívül Jánky Kocsárd, a honvédség főparancsnoka és Popovich Sándor, a Nemzeti Bank elnöke.

A római katolikus egyház főpapjai közül a felsőházba jutnak: Csernoch János biboros hercegprímás, Zichy Gyula gróf kalocsai érsek, Szemcsényi Lajos egri érsek, Glattfelder Gyula csanádi, Fetscher Antal győri, Miklóssy István hajdudorogi görög-katolikus, Virágh Ferenc pécsi, Prohászka Ottokár székesfehérvári, Mikes János gróf szombathelyi, Hanauer István váci és Rott Nándor veszprémi megyéspüspök, Bárdos Remig pannonhalmi bencés főpát, Takács Menyhért, a jászói és Burányi Gergely, a csornai premonitriai rend főnöke, Werner Adolf zirci ciszterciái apát, Ham János, a kegyes tanítórend magyar főnöke, Makovich Gyula, az esztergomi székes főkapitán, Makovich Gyula, az esztergomi székes főkapitán nagyprepostja, Csekő Gábor, az egri nagyprepost és Vass József népjóléti miniszter, kalocsai nagyprepost.

A református egyházat a három legidősebb püspök képviseli majd, névszerint: Baltazár Dezső, Révész Kálmán és Ravasz László, továbbá három főgondnok: Dégenfeld József gróf, Darányi Ignác és Dókus Ernő.

Az ágostai evangélikus egyházat a két hivatalban legidősebb püspök, Geduly Henrik és Kapy Béla, továbbá Radvánszky Albert báró egyetemes egyházi felügyelő és Zsigmond Jeno, a hivatalban legidősebb kerületi felügyelő. Az unitárius egyházat és a görögkeleti egyházat egy-egy tag képviseli és pedig Józán Miklós püspöki helynök és Zubkoviis György budai görögkeleti püspök. Az izraelita hitközségek két lelkésztagot választanak meg életfogytiglan.

A felsőház szerveze éből világosan megállapítható, hogy a méltóság vagy hivatal és főuri születés címén leendő tagok száma alig egyharmad részét teszi ki a más címen bevett tagoknak.

Matyó-himzésekből választéket küldök. Megrendelést elfogadok. Viszonteladókát keresek. Reich Emilné Mezőkövesd. Válaszbélyeg.

Olcsó hitelt a kisiparnak.

Az egész ország iparosságát élénken érdekli az a mozgalom, amely a közeljövőben az összes kereskedelmi és iparkamarákat foglalkoztatni fogja. Az olcsó kamatozású, hosszú lejáratú kisipar hitelről van szó, amely elfoglalná a helyét annak a szinte névleges és a kisiparosság által alig igénybevett, nehéz feltételekhez kötött hitelnek, amelyet az Iparosok Országos Központi Szövetkezete nyújt.

Az I. O. K. Sz. közel 50 milliárd korona értékű állami támogatást élvez abból a célból, hogy a hazai kisiparosságot támogassa. A jelenleg 12%-os kisipari hitel azonban drága az iparosságnak, másrészt pedig olyan nehéz és körülményes ehhez a hitelhez hozzájutni, hogy a hitelre szoruló legtöbbször kénytelen lemondani róla. Még ennél is súlyosabb a helyzet a kisiparosságnak gépeket való támogatása terén. A kereskedelemügyi minisztérium a békében rendszeresített állami gépkiválasztást beszüntette s most a hozzá forduló feleket az Iparosok Országos Központi Szövetkezetéhez utasítja, ahol súlyos feltételek mellett lehet csak a napi árnál drágább gépeket kapni.

A kisipar pedig nem nélkülözheti az állami támogatást és a hitelt, amelyre a mai nehéz viszonyok között fokozottan rászorul. A sok hányatáson keresztülment, kikoplalt kisiparosságnak nincsen a befektetéshez tőkésje, nyersanyaghoz nem tud jutni s a külföldi gyári termékekkel szemben, akár milyen selejtesek is azok, lemarad a versenyben. Ezzel nemcsak önmaga szenved kárt és nélkülözi a boldogulás lehetőségét, hanem kereskedelmi mérlegünket is rontja, a fogyasztást a külföldi behozatalra szorítja.

Ez az ut a kisiparosság teljes elsorvasztásához vezet és igazán gyorsan kell kinyulnia annak a kéznek, amely ezen az értékes társadalmi rétegen segíteni akar. Ennek a segítő kéznek pedig a hosszú lejáratú és a csakugyan olcsó kamatozású kisipari hitelt kell hoznia.

A kisiparosságnak ez irányba történt legújabb megmozdulása is ezt hangsúlyozza. A győri tanácskozás, amelyen az összes helyi ipari érdekeltségek megjelentek, a győri kereskedelmi és iparkamarához fordult és felkérte, hogy az I. O. K. Sz. útján kiutalt és a vidéki iparosság által alig élvezett, súlyos feltételekhez kötött és magas kamatozású kisiparos hitel helyett a Magyar Nemzeti Bank útján az illetékes helyi pénzügyintézetek közreműködésével 7-8%-os hosszulejáratú, nyugodt kisipari hitel rendszeresítése érdekében tegyen felterjesztést a pénzügyminiszterhez, a kereskedelemügyi és a népjóléti miniszterhez. A győri kamara már meg is tette a kért előterjesztéseket és a siker biztosítása érdekében felkereste a társ kamarákat is. Az egész ország kisiparossága nagy várakozással figyeli ügyének elintézését, amely a kisiparosság nagy komplexumának érdekeit és az ehhez fűződő nemzetgazdasági érdekeket tekintve — csak kedvező lehet. A most lezajlott képviselőválasztások során az immár megválasztott honatyák szájából annyi szép ígérlet hangzott el a kisiparosság támogatásáról is s olyan meggyőzően hallottuk hirdetni a magyar ipari érdekek felismerését, hogy nem merünk kétkedni abban, miszerint ezeknek az ígérteknek legalább egy hányadát valóra váltják s akkor a kisiparosságnak nem kell a jótékony hitel híján elsorvadnia.

B. Ú. É. K.

— 1927-re. —

Adjon Isten, mit adjon ez új évben?

Mikor oly sok jónak vagyunk szűkületben!

Először is annyi pengőt adjon hát,

Mint ahányat tavaly láttunk — koronát!...

Jöjjön aranykedélyhez — vasegység,

Szórakozó, vig mulatság se késsék!

Aztán buza, bor, békesség hozzája,

„Böven jusson itten minden — háztájjra!...

Öreg ember s vén asszony még ismerje;

Mily edes a szép, ifjú kor — szerelme!

Az őshoni szabadság is meglegyen

S magyar zászlónk büszkén lengjen

Dévényben s a — Cenkhegyen!...

Czeglédy Antal.

Kecskemét is megmozdul a földgáz kitermeléssel.

Eppen tíz esztendeje, hogy a köztudatba került az a hír, hogy Kecskemét közelében nagyterjedésű földgázterületre bukkant egy állami geológiai kutatóbizottság. A felmérésnél alkalmazott Eötvös Lóránd-féle inga alig 300-500 méteres mélységben mutatta ki a gázfelületet úgy, hogy a mélyfúrásokat három különböző helyen haladéktalanul meg is kezdték.

Időközben a háboru olyan helyzetet teremtett, hogy a furási munkálatokat meg kellett szakítani, illetve bizonytalan időre elhalasztani, bár a tervek és számítások teljesen elkészültek és igazán csak a munka technikai része várt kivitelezésre már. A tervek szerint az volt a cél, hogy tíz gázkutató fúrót a kutatóbizottság, azok tartalmát közös tartályba vezeti át és ebből a tartályból aztán az egész környéket, tehát lefelé Kiskunfélegyházát, fölfelé Nagykőröst, Czeglédet stb. látja el üzemi gázszükséglettel, végül a biztosan remélt nagymennyiségű föltűs gáztömeget dupla acélcöveken át Budapestre vezetné, az itteni Székesfővárosi Gázművek szedő-tartályába, ahonnan a főváros üzemi gázszükségletét szolgálták volna ki a Kecskemétről vezetett differenciált földgázból.

Aztán befejeződött a háboru és elkövetkezett a román megszállás is, amikor tudvalévő, hogy a románok számtalan gyárat leszereltek, műszert zsákmányoltak és ebbe a zsákmányba felleltároztak a magyar állam tulajdonát képező négy fúróapparátus közül háromat. Ezzel pedig hosszú időre megbénult Magyarország a gázkutatás munkája. Ezért adta ki végül az akkori pénzügyminiszter a magyarországi petroléum és földgázkutatás koncessióját egy angol pénzcsoporthoz, amely azonban csak Pécs és Esztergom körül végzetett saját mélyfúrógépeivel petroléumot kutató munkát.

Az esztendőközben multak, a kormányoknak ezalatt az államháztartás egyensúlyozása volt a legfőbb gondja. Közben azonban a pénzügyminisztérium geológiai osztálya csöndben újabb felméréseket és számításokat végzett Kecskemét határában, a tudományos vizsgálat eredményét felterjesztette és kérte, hogy közérdekből most már kezdjék meg a földgázmezők feltárását.

A tervezetközleg minisztertanács elé került és ott határozzák el, hogy mikor indítják meg újra azt a munkát, amelytől a tudományos világ értékes eredményeket vár, a gázfogyasztó közönség pedig a gáz árának zuhanásszerű olcsóbbodását reméli. A kecskeméti gázmező híre ilyenformán rövidesen foglalkoztatni fogja a külföldi tőkeérdekeltségeket is.

H I R E K.

— Olvasóinknak boldog újévet kívánunk!

— A református templomban ma délelőtt Bélteky Lajos lelkész, délután Szabó Gyula segédlelkész, január 2-án délelőtt Demjén Ferenc lelkész végzik az istentiszteletet.

— Előfizetési felhívás! A „Független Hajduság” fennállásának, illetve alapításának 25-ik évét haladta meg a mai napon. A XXVI-ik évforduló alkalmából új előfizetést nyitunk. Negyedévi előfizetési díj 2 pengő 50 fillér. Az olvasóközönség szives támogatását kéri a Független Hajduság szerkesztősége és kiadóhivatala Hajdusoboszló.

— Dr. Vass József m. kir. népjóléti és munkügyi miniszter január közepe táján érkezik Hajdusoboszlóra a gázos hőforrás furdötty tanulmányozása céljából. A miniszter érkezésének programját előzetesen fogjuk közölni lapunkban.

— Karácsonyi ajándék a városi tisztviselőknak. Hajdusoboszló r.-t. város képviselőtestülete dec. 23-án tartott közgyűlésében mint említettük, a városi tisztviselők részére Bélteky Lajos városi képviselő indítványára mellányossági okokból egy havi fizetést szavazott meg egyhangú határozattal karácsonyi jutalmul. E határozat a képviselő-testületnek becsületére válik.

— Kít küld Debrecen a f...
Debreceen szab. kir. v...
háza dr. szentpéter...
református közéletne...
dalomnak egyik kivál...
A választás a jövő...
lesz.

— Hajdudvarm...
január 8-án délelött...
a vármegyei székház...
házy Zsigmond főisp...
külső közgyűlést tart...
felsőházi tag megvá...
szerint irányadó kör...
m. kir. kormányfőta...
támogatják, azonban...
számmal foglaltak ál...
bizottsági tagok Mih...
és dr. Czeglédy Mih...
főtanácsos megválasz...
mellett

— A választói...
hibások voltak az eg...
nemcsak a hajduszo...
igy. Dr. Ujvárossy La...
biz. tag, aki maga is...
Hajduböszörményben...
gyei közgyűlésen, ho...
írott nevek miatt a...
a legnagyobb elnéz...
tanusítani, hogy meg...
szavazók személyazo...
volna a központi vála...
névjegyzékeket az ill...
községekhez visszakü...
ni másola...

— Petíciózni a...
van, ráérnek az emb...
denre. A foglalkozá...
keserűség sarkalja mo...
embert, aki bele akar...
szoboszlói választók...
panaszkerényven beny...
annak figyelmébe ajá...
csak aláírni a kérvény...
a vizsgálati költsége...
pedig jelen esetben...
városnak lá...

— Anyakönyv...
boszlón. Eljegyzés...
Lidia, Oláh Gyula—
Gábor—Agárdi Lidia,
Margit, Karika Gá...
Kovács Mihály—Ma...
—Kömlösi Agnes, Ro...
Margit, Tene Andr...
János—B. Nagy Ma...
Cs. Kovács Juliánna...
Juhász József—Esz...
—Szatmári Eszter, S...
Dörgő Klára 52 éves...
Szarvas Irma 2 hón...
napos, Kakucsai Ján...
Ferenc 62 éves, On...
Rác Lajosné Öncöz...
Sóvágó Gábor 70 é...
Születet...
leány.

— Az új pengő...
27-én forgalomba lé...
kezdődőleg a pengő...
vonalon kötelező. Az...
lásoknál visszaélesek...
nek. Ezeket a törvé...
államrendőrség és...
éber figyelemmel őrk...
t.

— Szilveszter...
este a Gazdálkodó I...
testület és a Függetl...
gi Olvasó...

— Helyreigazit...
ban megemlékeztünk...
mészáros tiznap...
szarvasmarha engedély...
sióknak közlése nyomán...
foglaltatott, hogy a 10...
kir. rendőrkapitányság...
főkapitányság jóváhagy...
áll meg, mert a 10 nap...
mezőrendőrbíró hozta...
innen kerül felebezés...
terhez felülvizsgálat...
elő.

— A kötelese...
ref. tanítói állásra...
ajánlata folytatán...
által Angyal Samu...
menekült állami tan...
vallás- és közoktala...
kinevezésre. Angyal...
ben a szepesi tanyai...
helyettes tanító.

— Az analfabéta tanfolyam, amelyre 23-an jelentkeztek, e hó elején Hajdusoboszlón megnyitott. A tanfolyam a ref. elemi központi iskolában nyert elhelyezést. A tanfolyam igazgatója Böszörményi Ferenc ref. leányisk. igazgató.

Nyiltér *)

Tek. Zubó László urnak, ugyanis mint az Ipartestület elnökének Helyben.

A hajdusoboszlói Ipartestület Előjáróságához 1926. évi március hó 7-én beadványt intéztem, amely beadványban ugy Zubó László urat saját személyében, mint Ipartestületi elnököt is, valamint az egész Ipartestület Előjáróit a legsúlyosabb rágalommal illettem, amelyek miatt ellenem B. 1707—1926 sz. a hajdusoboszlói járásbírósg előtt bűnvádi feljelentés is tétetett. Miután a rágalmozó kijelentéseimet a legnagyobb fokú meggondolatlanság miatt tettem, mielőtt azoknak valódiságáról meggyőződést szereztem volna, most jelentem ki, hogy az általam tett rágalmozó kijelentések egytől-egyig valótlanak. Miért is, amint már a bíróság előtt is, valamint az Ipartestület Előjáróságához intézett beadványomban is kijelentettem, jelenleg ismét kijelentem, hogy Zubó László urat sem saját személyében, sem ipartestületi elnöki működésében, sem pedig az egész előjáróságot saját személyükben, sem pedig hivatali működésükben sérteni nem akartam és rágalmozó kijelentéseimért ugy Zubó László urtól, mint az Ipartestület Előjáróságától a nagy nyilvánosság előtt ezuton is bocsánatot és meggondolatlan cse'ekedetímért felmentést kérek.

Kelt Hajdusoboszló, 1926 dec. 31.

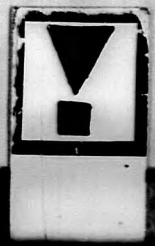
Előttünk: Tisztelettel:
Dr. Grósz József. Hunyadi Imre.
Egry Károly.

*) E rovatban közöltékért a sajtójogi felelősséget nem vállalja a szerkesztőség.

IRODALOM.

Felhívás a felvidékiekhez, különösen a szepesiekhez! A felvidéki magyar sajtó ma missziót tölt be. Az 1925 június közepe óta a lőcsei 64 éves Szepesi Híradó (ezelőtt Szepesi Hírnök — Zipser Bote) és az iglói 42 éves Szepesi Hírlap (ezelőtt Szepesi Lapok) fuziójával fokozott mértékben óhajtja szolgálni a Felvidéken élő magyarság szent ügyét és fentartani továbbra is a szoros kapcsolato a szülőföldjüktől elszakadt zipserek és a felvidék iránt érdeklődők között. A „Szepesi Híradó-Szepesi Hírlap” egyesült szepesmezei magyar lapok előfizetése Csonka-Magyarországon egy negyedévre 5 pengő 20 fillér (65,000 K). Az előfizetés eszközölhető pénzes-utalványun Förster Rezső okl. vegyész-mérnök, magyarországi szerkesztőnél, Budapest, VIII., Mária-utca 20., III. 26—a). Minden igaz felvidéki legalább előfizetésével támogassa szülőföldje magyar lapját!

A Képes Krónika ujévi számával folytatja utját a mindnagyobb népszerűség felé. Érdekes képanyaga felöleli az aktualitások minden lényeges részét, mélynyomásu melléklete a legjobb reprodukcióban adja a képek, rajzok és festmények tömegét. Az irodalmi részben megkezdődik Kosáryné Réz Lola pompás regényfordítása, folytatódik Orbók Attila „Budapesti Notesz”-e és N. A. Casson üzletudományi cikksorozata. Novellát, verset irtak Lovász Karoly, ifj. Krudy Gyula, Vályi Nagy Géza és Szira Béla, Radnay Oszkár a Szépművészeti Múzeum új szerzeményeiről ad tanulmányt, Tóth László az ujévről ir Hetivásárt és báró Werkmann Károly Zita királyné életéről számol be nagy cikkben és szép fotografiákkal Kiegészíti ezt a számot még a béli gondokról szóló cikk, az asszonyrovart és a népszerű szerkesztői üzenetek légiója. A Képes Krónika ujévi száma is kapható mindenütt.

— Országos tanítói gyűléskezések voltak a héten Budapesten. A Ref. Tanítók Országos Egyesületének választmánya is gyűléskezett. Ez ülésen a szoboszlói tanítói gyógyház létesítése is szóba került. E gyűlésen a hajduvidéki ref. egyházmegyei tanítószágot Bor János elnök és Buzogány Dénes alelnök képviselték.

— Hirdetmény. A pengőértékre való áttérésnél a közönség szükségleteinek kielégítésére a m. kir. Pénzügyminisztérium pengő—papirkorona és papirkorona—pengő átszámítási táblázatokat adott ki, mégpedig egyet füzet alakjában, amelynek ára 10 fillér (1250 papirkorona), egyet ivalakban, melynek ára 6 fillér (750 papirkorona) Ez átszámítási táblázatok a kir. postahivatalban kaphatók. Hajdusoboszló, 1926 december 28. Striss, m. kir. postamester.

— Beszámoló az elmúlt esztendőről. A siker teljes jegyében folyt le a világszerte közmegebecsülésnek örvendő Semler cég elmúlt üzleti éve. A közönség elöszereettel kereste fel e több mint háromnegyed évszázados üzleti multra visszatekintő cég helységét, mert vásárlásai mindenkor teljes megelégedettséggel töltötték el. Az év végi leltározás alkalmával a cég, a már fogalomná vált kiünö minőségü angol szövet áruit rendkívüli occassiós árban bocsátja vevőkörének rendelkezésére. Ezen alkalmi árusítás, mely a Semler cég (Budapest, IV. kerület Bécsi-utca 7. szám) helységeiben folyik, nagy előnyei a nagy forgalom folyán felhalmozódott kiünö minőségü és nagyválasztéku férfi és női szövet maradékokban még inkább kifejezésre jutnak. Ezen maradékvásáron való vétel mindenkinek alkalmat nyújt a Semler minőség megismerésére. A cég vidéki vásárlói soronkívül legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

— A szegény gyermekek karácsonyi segélyezése javára utólag „hólapda uszonákat” tartottak: Mohácsi Gáborné, Mala tinszky Gizike, Fehér Klára, Gönczy Irén, Gönczy Irma, Kernájszky Irén, Sándor Irén, Béres Erzsike, Pincés Juliska, Zubó Lászlóné, Décsy Idus, Boruzs Ferencné, Béliteky Lajosné, Béliteky Etelka, dr. Malatinszky Józsefné, Madarász Józsefné, Márton Piroška, Erdöss Aranka, Nagy Irma, Juhász Lajos villany és rádió szerelő neje 50,000 koronát adományozott.

Értesítés!
Temetések!
legolcsóbban
legpontosabban
legszebb kivitelben
rendez
özv. Kerekes Lajosné
I-ső temetkezési vállalata
Kálvin-tér 64.
Kéri a nagyérdemü közönség szives pártfogását.
Ugyanott egy üzlethelyiség kiadó.

A Hajduvidék története
a „Fata Tarczaliensia”-ban.
Közli: Molnár Ferenc, Tarczal.
(A „Fata Tarczaliensia” Nemes Babocsay Izsák, a nevezett város hítes notáriusának naplószerű feljegyzése 1670-től 1700-ig. Kézírata Tarczal község tulajdonában van Nyomatásban Runi Károly György, „a Philosophia Doctora és a Mezei Gazdaságnak a’ Keszthelyi Georgiconban rendes tanítója” Pesten 1815-ben kiadott „Monumenta Hungarica Sermones Nativae Scriptae” c. gyűjteményében jelent meg, immár „ujabb és jobb írásmódjával”, minthogy számára „szives barátja, Kazinczy Ferenc irta le a’ Sáros Pataki Collegium Könyvtárjában található mássáról”, — „s a’ Pataki Copiában nem vigyáztak az originális orthographiájára.”)

1671.
„Ezen esztendőnek vége felé a’ hét Hajduvárosokban katolika Kapitányok viték-bé és nagy solenniással praeficiáltak azoknak lakosainak eleibe.”
1674.

„Csakhamar ezen esztendőben, ugymint Februariusnak utolsó hetében, feles Kurucz hadak fegyveres szerrel felkészülvén, nagy pompásan mentek Nánás Hajduváros alá, annak tövestül való elpusztítására Kiknek nem utolsó szerencséjekkel, a’ Kuruczoknak viszont következő nagy romlásokkal, szinte ekkor találván ott ienni bizonyos német hadakkal és maga ezerével Mélt. Barkóczy István magyar hadaknak akkori Fő-Colonel-lusa; ... őket igen megverik és mind a’ csalázasban, mind az útközetben sokakat benne levagdálnak. A’ több Kuruczsg mindenfelé széleszaladott. A’ meglett harcz után, midőn a’ testeket fosztogatnák a’ városbeliek, a megölettek közül nagy hirtelenséggel felugrik egy megholtak gondolatott Kurucz és a’ mellette lévő fekvő pajtásának lábán lévő sárga csizmát le-vonni akaró Nánási hajdut ott az helyen megöli. De a többiektől ő is ottan megöletik.”
1675.

„Ezen felháborodott időben egynehány véghelyi törökök próbálásnak okáért conjugáiván magokat a’ Kuruczokkal, kiknek, mentekben, a’ német hadak előtt gyakor száadásokat szemekre lobbantgatva nagy hahotával exprobrálják. Akkori alkalmatossággal az az Ő Felsége Schminz Generál Com-mandója alatt lévő német hadait, kik Ujvárosra telepedtek volt magok hírekkel, hirtelen’ és vakmerőképen adoriálják. Kik előtt a’ németek a’ városból kinyomulván, mint hogy amazoknál kevesebben is voltak, hátat kezdenek nékik adni, kik közül a’ Kuruczok és törökök nem keveset lovaikról le is taszigálnak. De azon közben Mélt. Generál Barkóczy István a’ maga’ ezereivel segítségekre temédek nagy szerencséjekre Böszörmény felől hamarjában érkezvén, látja az ellenségnek feles voltát ’s azoknak rémitésekre régi tanult praktikája szerent mindenik seregbül kettőt-kettőt rendel hirtelen’. A’ mit észre vevén a’ német hadak, hául kezdik venni a’ Kuruczokat és törököket; előbbeni markok’ köpése ellen a’ törökök farkasi kaszára magokat nagyják a’ Kuruczokat a’ győzedelmeskedő német és Labancz hadaknak. Azok is ez okáért ezek előtt nagy rémuléssel megfutmodnak és legnagyobb része az Ujvárosi Kadarcs nevü tóban szaladozott és életeknek megtartásáért noha fegyvereiket mind elhanyták, mindazáltal a’ megmérgetteit igrámatlan német hadaktól legelőbben összelövöldöztenek ...”

1676.
„Ugyan-ezen esztendőben Mélt. Gróf Straso’ldo, Ő Felsége az időbeli Kassai Generálja, német, horvát és magyar feles számu hadakkal Debrecen várossában megtelepedett ... Debrecenből azon német tábornok visszajövetelével hozattatának-fel még a’ Györkei csalának bo’dogtalan kimenetelével való nagy bódulásban nagyobb bátorságnak okáért oda recipiált Fő-Rendek és Hegyaljai Nemes-emberek. Kiknek nagyobb részért minden belső értékek, ládabeli kincsek és külső javok is akkori tumultusban felpredáltatának; melyekben a Hajduvárosiak is nem kevésbé részesültenek, némely Debreczeni Gazdák pedig lelkiismereteknek megsértésével eléggé töltöztenek.”

1683.
„Ezen esztendőben Tekintetes és Nagyságos Wesselényi Pál, a’ bujdosó magyarok’ akkori Fő Generálja, az egész gyalog és lovas Kuruczokkal együtt nagy haddal szalott táborba Nánáshoz ... Mely Kuruczoknak ott való táborozásoknak alkalmatossággal pusztították-el egészen Nánás’ Vároša minden épületeivel együtt; melynek lakosai ide ’s tova elszedlédvén, közel tiz esztendeig, azon sivatag pusztaságban állott minden lakos nélkül.”

(Sobiesky János lengyel király) „erre való közelítésének szomorú híret hallván a’ (Thököly Imre) Fejedelem is, mellette lévő Fő Rendekkel és egész hadával együtt előttök általmégyen a’ Tiszán ’s Debreczenbe száll.”
(Folyt. köv.)

küld Debrecen a felsőházba?
ab. kir. tanácsa a felsőházban Béla jogtanárt, a közéletnek és a debreceni társaságok kiváló vezető tagját jelölte. a jövőben lesz.
Hajduváros törvényhatósága délelőtti órákor Debreczenben székház sztermében dr. Hadond főispán elnökelete alatt rendült tart. Egyedüli tárgy egy g megválasztása. Értesülésünk adó körülmények dr. Ujvárossy Lajos kormányfőtáncsos megválasztását azonban nagyon jelentékeny váltak a törvényhatósági Rásólván nyug. főispán Gyédy Mihály m. kir. gazdasági megválasztása mellett is.
Hajduváros jegyzékek feltünően vármegyében. Tehát hajduvárosi kerületben volt városy Lajos kormányfőtáncsos, maga is választási elnök volt ményben, ápanaszolta a vármeésen, hogy az elhibázott, tévesen miatt a szászok köri elnököknek elnözés és jóindulatot kellett hogy megpítható legyen egyes emélyazonosága. Leghelyesebb ponti választmány által elfogadott et az illékes városokhoz és visszaküldni másolás végett.
Hajduvárosi hírek Dánérék. Tél az ember ilyenkor sok minálalkozású és a bukás feletti rkálja most is azt az egynehány bele akar érszakolni a hajduvárosi polgárait egy y benyújtába. Aki nem tudná, nébe aják, hogy nem elég kérvény nem fizetni is kell öltéséket elvesztés esetén. Ez esetben vigosnak látszik.
Hajduvárosi hírek Hajdusoboszló: Sámuel—Ungai Gyula—Margit, Tömöri Lidia, Karika Lajos—Nagyka Gábor—Vágó Zsófia, Cs. y—Makaróza, Kaszás Sándor gnes, Rovai Sándor—Czinege e András—Kun Zsófia, Oláh gy Mar, Komlósi Gábor— Juliánna házasságot kötöttek: —Eszter, Sároszlai Miklós—Kál-Halott Sándor Istvánné 52 éves, Róza 3 hónapos, 2 hónapos Péter Elek 1 hónási János 51 éves, E. Szabó es, Onó Piroška 14 napos, Szoboszlói Mária 35 éves, r 70 éves. Született: 8 fiu, 5

„Iparos Könyvtár“ címmel életrevaló vállalkozás indult meg azzal a céllal, hogy a magyar iparos társadalmat felvilágosítsa mindazon kérdésekről, amelyek gazdaságilag vagy társadalmilag legjobban érintik. A könyvsorozat első számában Füredy Lajos „Az iparosság adói“ címmel részletes tájékoztatót ad az iparosokat érdeklő adózási rendelkezésekről és arról, hogy az iparosnak miképpen kell adóügyét rendezni. A jogorvoslati eljárások ismertetésénél felebbezési és kérvénymentásként egyúttal megtalálja az iparos az utbagazítást arra is, hogy hova kell egyes esetekben felebbeznie, mely hatóságokhoz kell a különböző kérvényeket benyújtani, miként kell azokat felbélyegezni. A 68 oldalas könyv ára 15 000 korona és kapható úgy az egyes iparügyi irodákban, mint az „Iparos Könyvtár“ kiadóhivatalában (Budapest, VIII., Kisfaludy-u. 24). A könyvtárt Füredy Lajos az Ipartestületek Országos Szövetségének igazgatója és Gosztonyi Jenő lapszerkesztő, szerkesztik s annak keretén belül legközelebb megjelennek a kisipari hitel, a munkásbiztosítás, a kontárkérdés, a tanoncoktatás, a közmunkák, az ipari szövetkezés, a kisipari export, az iparosnyugdíj, a kiállítások, a szociális biztosítékok és a gyakorlati iparjog kérdéseit tárgyaló füzetek.

CSAK AKKOR NEM FIZET

felülvizsgálati díjat,
áramszámláló felszerelési díjat,
ha villamosvilágítási berendezését

HAJDUSZOBOSZLÓ R.-T. VÁROS

VILLAMOSSZERELÉSI ÜZEM-ével

készíteti el.

Rádió most megjelent képes árjegyzékünket díjtalanul küldjük meg érdeklődőknek.
Kertész Pál és Tsa Budapest, VI, Nagymező-u. 36.

1384—1926. vht. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tc. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a hajdusoboszlói kir. írásbíróságnak 1924. évi 16669. számú végzése következtében dr. Körösi Kálmán ügyvéd, debreceni lakos javára hajdusozváti lakos ellen 9 000,000 korona s jár. erejéig 1926. aug. 6-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 12 600,000 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: asztalok és 1 darab fejőstehen nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a hajdusoboszlói kir. írásbíróság 1926. évi 2615. számú végzése folytán 9 000,000 korona tőkekövetelés, ennek 1924. évi október hó 15. napjától járó 18 százalékos kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen bírósággal már megállapított költségek erejéig, Hajdusozváton, végrehajtást szenvedett tanyáján leendő megtartására 1927. évi január hó 8. napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. tc. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legelőbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. tc. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Hajdusoboszlón, 1926. évi dec. hó 5. napján.

Pál Ferenc
kir. bír. végrehajtó.

A Tündérvásár karácsonyi ajándék - könyvei

Tündérvásár Könyvtár I., II., III. sorozat.
Egy sorozat 10 kötet, kartonban... 68.750 K
Ifjúsági Könyvtár, a serdültebb ifjúság számára, I., II. sorozat. Egy sorozat 5 kötet, kartonban... 87.500 K
8-féle Leporello-alakú kivágható és összerakható gyermekjáték, darabja 5.000 K
Tündérvásár Játékkönyve (nagy alak) 12.500 K
Tündérvásár Játékkönyve (kis alak) 6.250 K
Tündérvásár Vidám Könyve (nagy alak) 18.750 K
Tündérvásár Festőiskolája, mappában 10.000 K
Tündérvásár Varróiskolája, mappában 10.000 K
2-féle miniatűr képeskönyv, darabja 2.500 K

Kaphatók minden jobb könyv-, papír-, tőzsde-üzletben, továbbá a Széchenyi papír- (Teréz-körút 62), Széchenyi könyv-üzletben (Rákóczi-út 1) és a Tündérvásár kiadóhivatalában (Budapest, V. kerület, Akadémia-utca 10. szám)

Értesítés!

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy az új városi áruházaiban

kézimunkaházat

nyitottunk, ahol mindennemű kézimunkák, iparművészeti cikkek, bőrdíszmű-árak a lehető legnagyobb választékban és a legolcsóbb áron kaphatók.

Ne fáradjon másfelé!

Előbb győződjön meg itthon.

Felhívjuk b. figyelmét különösen azon rendkívüli előnyre, melyet t. vásárlóinknak nyújtunk azáltal, hogy a nálunk bevásárlókat ingyen tanítjuk meg mindenféle kézimunkára. Mielőtt alkalmi szükségleteit beszerezné, feltétlenül látogassa meg üzletünket.

Kiváló tisztelettel:

Kézimunkaház.

Fogműterem Budapestről!

Váry János

áll. vizsgázott fogász.

Található: Hajdusoboszlón hetenként kétszer: szerdán és szombaton I. fized 286. szám alatt (Posta-utca).

Többi napokon:

Debrecenben, Darabos-utca 18. szám alatt.

Mérsékelt díjszabás!

Felvilágosítás díjtalan!

ÉRTESÍTÉS!

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy Horthy Miklós-ut 186. sz. alatt (Nagy Ernő olajmalom)

villamossági vállalatot

nyitottam, ahol mindenféle világítási és erőátviteli munkák, házi telefonok, csengők, jelzőkészülékek, villámhárítók szerelését, továbbá gazdaságokban telepek és gazdasági telefonok szerelését, valamint rádiók felállítását és szerelését a legjutányosabb árban vállalom.

Szintay Gyula

villamossági vállalkozó.
Ugyanott tanuló felvétetik!

Hirdetések lapunk részére feladhatók: BIELICZKY BÉLA főtéri dohányárudájában is!

Nyomatott Körner Béla Örökösei könyvnyomdájában Hajdusoboszlón. 1926—612

Akarja? hogy lakása műhelye modern legyen?

Szereltesse be a villanyvilágítást, rádiót, csengőt, házi telefont; műhelyébe erőátvitelt (villany-motort)! Vegyen varrógépet, kerékpárt!! Minden e szakmába vágó felvilágosítással és költségvetéssel díjmentesen állok az igen tisztelt érdeklődők rendelkezésére. Műszaki és villamos világítási tüzletem: piaci ujszarnok 20. Áraim szolidak és versenyképesek! A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérem és vagyok tisztelettel:

Juhász Lajos

műszaki,
villamosvilágítási és erőátviteli vállalata.
Üzletemet január első felében nyitom meg.

Üzletáthelyezés!

Tisztelettel értesítjük a gyászoló felteket, hogy **KISS Testvérek temetkezési intézetünket** a Hajdumegyei Takarékpénztár épületéből áthelyeztük a volt Szövetkezet helyére (a református egyház épületébe). Olcsó temetések felnőttek részére 400,000, 600,000 és 800,000 korona. 1 000,000 koronáért már kavicsos kopsorsó csipkeszemfedővel stb. Diszesebb temetések érc-, vagy fakopsorsóval kiválasztás szerint a legmérsékeltébb áron! Saját készítésű sírkoszorúk nagy választékban! Megrendelésre is bármily kivitelűt gyorsan és izlésesen készítünk! Gyászkendő 20,000 K-tól, gyászszembendő 6000 K-tól kapható!

Tisztelettel:
KISS TESTVÉREK temetkezési vállalata
volt Fogyasztási Szövetkezet helyiségében.
A régi Csontos-féle üzlet!

Diványok,

hencserek, matracok és különféle garnitúrákat részlettűzésre is készítek:

Gaál Gábor

kárpitos. Kevekes-ház. (Mozi mellett.)

TURUL-MOZGÓ

Új esztendő első napján, délután 6 és este 8 órakor:

Az erdészeleány

Georg Jarno világhírű operettje filmen, tíz felvonásban.

Mihály István magyar felírásaival.

Főszereplők:

LYA MARA és HARRY LIEDTKE.

Vásárnap, január hó 2-án, délután 6 és este 8 órakor:

Gyenge pillanat

Cosmos világattrakció 7 felv.-ban.

Főszereplő: CORINNE GRIFFITH.

Magyar Híradó.

Hirdessen a Független Hajduságban